

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I	
Zjawiska patologiczne w ujęciu interdyscyplinarnym	13
Wprowadzenie	13
1.1. Pojęcie, rodzaje i przyczyny patologii	14
1.2. Charakterystyka zjawisk dewiacyjnych (patologicznych)	24
1.3. Patologie w środowisku pracy i ich klasyfikacja	29
1.4. Kultura organizacyjna a sposoby przeciwdziałania zjawiskom patologicznym	32
1.5. Psychologiczna i socjologiczna analiza środowiska pracy – psychospołeczne uwarunkowania	37
Rozdział II	
Osobowość pracownika a jego funkcjonowanie w zakładzie pracy	46
Wprowadzenie	46
2.1. Definicja osobowości i metody badań psychologicznych	47
2.2. Motywacje i potrzeby człowieka a czynniki ukierunkowujące działania pracownika	58
2.3. Środowisko pracy a możliwość zachowań patologicznych (uzależnień i innych patologii)	64
2.4. Psychospołeczne mechanizmy uzależnienia osobowości od alkoholu a funkcjonowanie pracownika w środowisku pracy i w rodzinie	69
Rozdział III	
Pracoholizm – nowe groźne uzależnienie	106
Wprowadzenie	106
3.1. Pojęcie, przyczyny oraz diagnoza pracoholizmu	108

6 Spis treści

3.2. Cechy osobowości osób uzależnionych – profil pracoholika	119
3.3. Sytuacja psychologiczna żon pracoholików oraz dzieci dorosłych pracoholików	122
3.4. Leczenie pracoholików – czy jest możliwe?	128

Rozdział IV

Wypalenie zawodowe jako skutek długotrwałego stresu zawodowego 131

Wprowadzenie	131
4.1. Pojęcie, przyczyny, objawy i skutki stresu zawodowego	132
4.2. Określenie, etapy wypalenia zawodowego oraz diagnoza	154
4.3. Wypalenie zawodowe w różnych zawodach	160
4.4. Walka z wypaleniem zawodowym	168

Rozdział V

Mobbing jako patologia w środowisku pracy 170

Wprowadzenie	170
5.1. Określenie, fazy i przyczyny mobbingu	171
5.2. Sposoby mobbingowania pracownika przez mobbera i cechy mobbingu	180
5.3. Romans w pracy – czy to patologia?	199

Rozdział VI

Patologiczne zjawisko analfabetyzmu emocjonalnego jako przeciwieństwo empatii 204

Wprowadzenie	204
6.1. Pojęcie inteligencji ogólnej i emocjonalnej oraz rola emocji w funkcjonowaniu pracownika w firmie i życiu rodzinnym	204
6.2. Pojęcie i rola empatii w ujęciu interdyscyplinarnym	223

Rozdział VII

Zachowania nieasertywne pracowników: agresja, uległość i manipulowanie jako zachowania patologiczne 229

Wprowadzenie	229
7.1. Istota asertywności i diagnoza	230
7.2. Zachowania nieasertywne i sposoby obrony przed nimi	244
7.3. Plotka w organizacji i w życiu prywatnym – czy to przejaw agresji?	263

Rozdział VIII**Patologiczne zjawiska związane z pracą: dyskryminacja, nietolerancja, ageizm, bezrobocie oraz emigracja zarobkowa** 275

Wprowadzenie 275

8.1. Istota i przyczyny dyskryminacji w pracy 275

8.2. Bezrobocie – przyczyny i skutki psychologiczne i społeczne 285

8.3. Emigracja zarobkowa – sytuacja psychologiczna, rodzinna i społeczna emigrantów oraz zjawisko eurosieroctwa w Polsce 288

Wykaz dzieł wykorzystanych 299